

Kundmachung

Wirkungsvolle **דרשות** in deutscher Sprache für jede erdenkliche Gelegenheit wie zum Beispiel **Barmizvo, Chasone** וידין, Gast- u. Antrittsreden verfertigte von Fall zu Fall zu maßsigen Preise, unter Discretion. Honorar von 5 P aufwärts, 50 H. Porto recommandirt im voraus erbeten. — Mein **מנהל ישראל** auf **Perek**. Preis 1.20 **Rabbiner Israel Braun** Budapest, Szüvecs-ucca 43.

Érdeklődés alkalmával válaszbélyeg melléklendő. A dróse-ért járó tisztultdij előre küldendő be. Drósek raktáron nincsenek, csak megrendelésre készülnek

Székely Jenő

női-, férfi- és gyermek-
fehérmű

és **gyermekruha**
különlegességek üzlete
IV., Petőfi Sándor ucca 9.
Telefon: Aut. 890-46.

Legizletesebb**legjobb****legolcsóbb**

Weisz Jenő orth. כשר
kávózó és étkezője

BUDAPEST, VII. DOB-UTCA 37

Hústalan menü P — 76
Húsos menü P 1.30

minden festőművész**Apróhirdetések**

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér.

HUSZONEGY esztendő óta közvetít házasságokat Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. Telefon. Cégneküli levelezés.

KIZÁRÓLAG előkelő körökben, házasságokat legdiszkrétebben közvetít, Meisels héber könyvkereskedés és tálliszszüvöde, Rombach ucca 8. A Rombach templommal szemben. — Bármily könyv megvásárlásáért, levelezőlap hívásra, házhoz megyek.

LEGEREDMÉNYESEBBEN közvetít házasságot Sáfrán Jenő, Miskolc, Széchenyi u. 57.

FÉRJHEZMENNE 30 éves, önálló üzlettel rendelkező, gyermektelen, önhibáján kívül elvált asszony, benősülésre alkalmas, tehetséges — vagy önálló keresettel bíró férfihez. 34—38 körüli urak részletes ajánlatai „Szerencse” jellegre e laphoz kettős borítékkal és 20 fillér bélyeggel küldendők.

17 ÉVES bócher-fiamat tanulónak adnám szigoruan vallásos kőfaragó vagy mechanikushoz. Cím a kiadóban.

SZÉP papírhéjú diót á 88 fillérért, postacsomagban is szállít, utánvétel mellett, Mandl Márton Gyöngyös.

ÜGYNÖKÖT keresek, jó megjelenésű, szombattartó, nőtlen fiatal embert, varrógép, kerékpár eladására, fix és jutalék ellenében felveszek. Csakis komoly, munkabíró egyének jelentkezzenek. Cím kettőslapon a kiadóban.

TANULÓNAK adnám szombattartó üzletbe 15 éves fiamat. Lehetőleg porcellán- vagy bőrkereskedésbe. Fehér. Bp., Dohány-utca 78. I. 3.

ZSIDÓ GYERMEKLEÁNYT keresek 2 gyermekhez, jobb házból valót, január hó 1-re. Weiszberg Sándor, Gönc.

SZOLID bornagykereskedő cég képviselőjét elvállalná egész Dunántulra orth. fiatalember. Ajánlatokat „Szakmabeli” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít.

KERESEK fiatal, szorgalmas, jó megjelenésű utazót, lehetőleg az üvegszakmából, fix és jutalékra. Ajánlatot referenciával „Állandó” jellegre a kiadóba kérek.

JÓ HÁZBÓL való fiú tanulónak felvétetik. Skrek szalámigyár, Dob-utca 27.

10 ÉVES fiamat taníttatnám *chümis-rásira*, oly tanerővel, ki perfektül beszél németül. Telefon: 178—74.

ÜGYNÖKI, irodai, vagy bármily állást elvállal jómegjelenésű, rutinizott fiatalember. „Volt bócher” jellege.

MINDENESNEK elmenne fiatal zsidó leány. Cím: Fellner Erzsébet, Fertőszentmiklós.

FIGYELEM! Átutazók részére a legolcsóbb és legjobb orth. כשר étkezőhely a Steinberg Bodega, Miskolc, Arany János ucca 90. (A szefárd templom mellett).

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
GROSZBERG JENŐ

Spatz Henrik könyvnyomdája
Budapest, VII., Kertész-utca 21.

Téli meleg cipők 7.90
fűzős vagy csattos, egységár P

Kapható: **GLÜCK J. UTÓDA Rákóczi-ut 4.**

Ideál cipőáruház Nagyfuvaros-u. 3.

Ideál cipőáruház Szombathely.

Viszontelárusítóknak is.

Pollák Sarolta kozmetikai intézete, Budapest, VI., **Andrássy-ut 38.**
I. em. Párizsi Áruházal szemben. 25 éves működés.

Hajszálak kiirtása arcról, karról, szepők, pattanások, összes szépséghibák kezelése. — **Szemölcsirtás.** Arcápolás, bérletrendszer. — **Miracle** hajlétavoltító szer szétküldeése utasítással. Minden eddigi felülmul! Díjtalan tanácsadás. (Prospektus).

אללנעמיינע יידישע צייטונג

ב"ה

ZSIDÓ UJSÁG

AZ ORTHODOX ZSIDÓSÁG FÜGGETLEN HETILAPJA

Alapította:
Groszberg Lipót ל"ט

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Síp ucca 10. sz.
Telefon: J. 425-90. Csekkszám: 50.791.
Egész évre 20 pengő

Szerkeszti:
Groszberg Jenő

KOREIN DEZSŐ:**A pápai hitközség békéje**

Midőn egyrészt az öröm és boldogság érzése járja át lelkemet, szülővárosom hitközsége bekeművének felépítésén, végtelen sajnálatomnak adok kifejezést, hogy a fővárosi választások izgalmas harca gátolt abban, hogy a Központi Bizottság és a Budapesti ülésezett kiküldöttek ama felkérésének, hogy a pápai hitközség békemunkájában részt vehessenek, eleget nem tehettem.

Nagy ügy fejeződött be Pápán, „nész gódajl hójó som” és az az érzésem, hogy végre sikerült egy oly szerencsés megoldást létesíteni, amely előreláthatólag hosszú időkre, a jövő generációkra is kiterjesztette a béke áldásának szárnyait. Most már megállapíthatjuk, hogy a pápai vizsály, amely oly nagy port vert fel nemcsak az egész ország zsidó közvéleménye előtt, hanem a külföldön is, tisztán *lesém somájim* forrású volt, amelyre bölcsünk azt mondják: „szajfoh lehiskájém”, hogy befejezése végeredményben állandó békés helyzetet teremt. Hogy ez mindnyájunk benső kívánsága, azt nem kell külön hangoztatnunk, hisz a békéről írva van: „Laj móczó hakódajs bóruh hú keli machazik berócho lejiszroel eló hasóljám” — nincs az Örökkévaló szemében értékesebb kincs Izráel számára, mint a béke. Engem különösen közelről érint a pápai hitközség nyugalma és békés fejlődése, hisz halhatatlan mesterem, Breuer főrabbi és nagy apósom, Löwenstein Adolf, az ottani hitközség évtizedeken át volt elnöke z. c. l. vasmarokkal tartották kezükben a heterogén elemekből álló egységes orth. hitközség idegszárait. Eddig még nem sikerült Pápán oly állapotot teremteni, amely országos autonómiánk céltudatos politikájának szem előtt tartása mellett emberi számítás szerint hosszú időkre kiküszöbölje az ottani pártok között a

súrlódási felületeket, illetve megszünteti a pártokat és közös nevezőre hozza a tekintélyes dunántúli orthodox hitközség összes árnyalatait. Most úgy gondolom, hogy végre oly platformra kerültünk, amely egyrészt teljes egészében csorbitalanul fentartja a hitközség szuverenitását és annak vezetészerepét, másrészt a vallásos irányzat szigorúbb részének is megnyugvást biztosít arra nézve, hogy lelkiismeretüknek százszázaléki érvényt szerezhessenek.

Jelen írásom keretében részletekbe nem bocsátkozom, csupán regisztrálni óhajtottam szülővárosom hitközségében helyreállott békeállapot nagy horderejű fontosságát. És amidőn ezt megteszem, legkedvesebb kötelességemnek tartom, hogy mindazon tényezők előtt, amelyek a béke szent művének alkotásában részt vettek, elismerésem zászlaját meghajtsam. Elsősorban elismerés illeti központi vezetőségünk illusztris elnökét és alelnökét, akik, noha a végcél érdekében kénytelenek voltak az államkormányzatnál átmenetileg radikális intézkedéseket javasolni, mégis, és ezt én tanusítom, állandóan és gondteljesen keresték a béke megteremtésének eszközeit. És becsületet törekvésüknek hivatott képviselőjét küldték Pápára, dr. Reiner Imre jogtanácsos személyében, ki lankadatlan fáradtsággal és kitartással céltudatosan dolgozott a béke megteremtésén. Különös érdeme van régi kitünő barátomnak, dr. Kende Ádámnak a nemes ügyben. Nagy és döntő tényezője volt a béke helyreállításának Steiner Vilmos, az intézőbizottság kiváló elnöke, kinek tisztá intencióját ismerem és ki állandóan előttem azt hangoztatta, hogy csak a *jerém* vallásos nyugalmanak intézményes biztosítása lebeg szeme előtt, mert hisz

neki semmiféle személyes ambíciói nincsenek. Steiner Vilmos a döntő pillanatban megtalálta önmagát és mindent elkövetett a béke megteremtésének érdekében. Köszönet és elismerés illeti végül központi bizottsági kollégámat és barátomat Schwarcz Izidort, a győri orth. hitközség derék elnökét, ki fáradhatatlanul működött közre az egyeztetés munkájában és köszönet összes ottani hittestvéreimnek, akik a hitközség konszolidációja érdekében ezen küzdelmet végigharcolták.

Es most hódolattal és mélyeseg tisztelettel köszöntöm e lapok hasábjain a megdicsőült Gottlieb főrabbi z. c. l. bánatos özvegyét. Tudom, hogy az özvegyi állapot egy egész életen keresztül oly fátyolozott hangulatot állandósít, amelyet csak a sors különös kegye tud örömteljes fordulatra változtatni és ezen fordulatot most látjuk, midőn azzal üdvözölhetjük a bánatos özvegyet: „baji besólamj áteresz báalo”. Hozzon békességet és némi kárpótlást a megdicsőült özvegyének a boldogult főpap halhatatlan emléke és az a magasztos tudat, hogy a nagy cadik könyörögte ki a legmagasabb trón számolyánál hitközségének legfőbb kincsét, a békét. Üdvözlöm végül a jegyespárt „kajl szószajn vekajl szimchó, kajl chószon vekajl kalo”, a mélyen tisztelt menyasszonyt és a fiatal új főrabbit. Csodálatos, hogy halhatatlan mesterem, Breuer főrabbi ugyanily körülmények között, 50 évvel ezelőtt, 25 éves korában, mint Hirsch Sámson Rafael leányának ölégénye foglalta el a pápai főrabbi széket, hogy azt dicsőséges és áldásos működésével emelje és méltóan betöltse. Az Örökkévaló áldása kísérsje szülővárosom hitközségét, hogy az *lesém úlszifóresz*, késő idő-kig vezető és fontos tényezője maradjon a dunántúli orthodoxiának.

Sréter Mór, Debrecen:

A szent olajmécses

... Kanócot kerestett az Úr az Ó szent olajmécsese, a Tóra számára, hogy fényes lánggal lobogva, megvilágítsa az elméket, megtisztítsa az erkölcsöket és nemessé fejlessze az embereket. A mécsesben levő olajnak ugyanis nincs közvetlen lobogó tehetsége, világító képessége. Mécsbélre van szükség, hogy lángoló sajátsága megnyilvánulhasson, hogy világító ereje lehetővé váljon. Még kevésbé világítóképes a bél, a saját maga elkülönülésében. Lángra lobbantható ugyan, de pillanat alatt elég, hamuvá válik. Csak az olaj és bel egyesülése adja az állandóan világító mécses, sötétséget eloszlató hatásával és lángoló képességével. Kanócot kerestett tehát az Úr az Ó szent olajmécsese számára és többeket felhívott a mécsbél szerepének vállalására, kik azonban vonakodtak a magasztos hivatást betölteni. Csak egy — felszabadulása hajnalát élvező — kis nép állt be kanócnak I-ten szent olajmécsesébe, feltétel nélkül, mindenben alávetve magát az Ó szent akaratának és feltétlen parancsainak.

Lobogott a mécses, fénysugarakat szórt a világ minden tája felé, lángjának világa a legsötétebb barlangokba is behatolt. De az akkori népek szeme a sötétséghez volt szokva és a láng fényessége bántotta, világosságához szokatlan, szemüket. Gyűlölték a világosságot, mely feltárta életük büzlő mocsarát, láthatóvá tette létük utálatos fertőjét. És meggyűlölték azt is, ki a világítás közvetítésére vállalkozott, ki elvetve az erkölcstelen élvezetek múlt örömeit, megtisztult és fenkölt lélekkel kanócot szerepet vállalt I-ten szent olajmécsesében. Izráel a népek gyűlölte lett, hivatása miatt, mert a lélek kultuszát fölébe emelte a test kultuszának, mert hirdette és dicsőítette az erkölcs makulátlan tisztaságát és mert magasztos hitével, dicső vallásával neveltségessé, csuffá tette az akkori népek bálványimádását.

Mindenfelől ádáz gyűlölet nyilvánult meg Izráellel szemben. Mindenhol és mindenkor keresték az eszkö-

zöket, kutatták a módokat, hogy ezt a lobogó lángot, ezt a világító mécses elpusztítsák, megsemmisítsék. hogy ismét sötétség boruljon a világra, sűrű árnyaival takarva a kicsapongó élet fertőjét, hogy ismét köd és felhő tömege töltse be a világűrt, homályba fullasztva a lelkiélet megnyilvánulásait. Válogatás nélkül hozzányultak minden eszközhöz, melyet alkalmasnak vélték Izráel elpusztítására. Kiűzték otthonából, rabszolgaságba vetették véneit és ifjait (űő najsés vehigláni). Sanyargatták, kínozták idegen földön, vad népek között, de mennél jobban kínozták, annál inkább ragaszkodott hitéhez. Az olajmécses még nagyobb lánggal lobogott, még élénkebben világított, fényt, dicsőséget hirdetve a mindenség Uráról és annak kiválasztott népéről, mely sanyargatásában sem hagyja el ősei hitét, prófétai hagyományait. Minden kísérlet az olajmécses megsemmisítésére meddőknek bizonyult, mert az olajmécses teljes egészében, eredeti összetételében elpusztítani lehetetlen.

És jött a gonosz Hómon, avval a vakmerő tervvel, hogy ha az olajmécses elpusztítása eredeti összetételében lehetetlen is, de kiirtja belőle a kanócot, hiszen kanócnak nélkül ugyanis megszűnik az olaj világító képessége. A mécséből kinyúló kanócnak ellen intézte támadását, felülről támadta meg a mécses (krajsz kajmász be- rajs bikés ágogi...), az égő kanóchoz azonban nem lehet hozzányulni az ujjak megégetése nélkül. Amíg Izráel a Tórával kapcsolatos, amíg I-ten népet a Tóra szelleme hatja át, amíg Izráelben az ősi tradíció érvényesül, nem lehet büntetlenül életére törni, létében megátadni, gyökerében kiirtani. A Tóra olajában lobogó kanócnak irgalmatlanul megégeti azt, ki fejéhez nyul. Megsemmisítés helyett megsemmisülés a sorsa annak, ki a Tóra szellemében lobogó Izráelhez gonosz szándékkal közeledik. Hómon a szent olajmécses feje ellen intézte támadását és fejével fizette meg vakmerő vállalkozását, megfojtással

ÉRTESSÍTÉS! Ezennel értesítem a b. közönséget, hogy a **Laudon- utcai fiókhúzetemet átadtam és főüzletemet megnagyobbított üzeme- membe, Paulay Ede ucca 51.** (Nagymező-u. sarok) helyeztem át. A t. hittestvérek további pártfogását kéri, **BERKOVITS LAJOS** a FAVORIT vegytisztító és ruhafestő-üzem tulajdonosa PAULAY EDE UCCA 51.

TELEFON: AUT. 270-14.

fenyegette a lobogó kanócot és a lobogó kanócnak őt égette meg (veni-hejósó laj lefách űlmajkés).

Antióchusz, okulva a gonosz Hómon csűf végzetén, más tervet velt alkalmasnak a szent olajmécses megsemmisítésére: „Leháskichom tajroszechó űleháávirom méchűké recajnechó — elfelejtetni velük a Tórárt és letéríteni őket a törvény útjáról”, vagyis elfolyatni a mécséből az olajat, volt vakmerő tervének alapgondolata. Oldalt támadta meg a szent olajmécses, rést ütött annak falzatán, (űforcü chajmász migdoláj), hogy az olajat elfolyassa, olaj nélkül pedig a kanócnak tüstént elég, hamuvá lesz, megsemmisül. A Tóra életeleme Izráelnek, (jisrael oejrájszo chád), ha elvonják tőle életelemét, elpusztul, megsemmisül. Rést ütött tehát I-ten szent olajmécsesén, hogy a kanócnak tápláló anyagát elvonja. Megtiltotta tradícióik gyakorlását, kényszerítette őket törvények áthágására és a kényszer hatása alatt sokan áldozatul estek gyengeségüknek, nem tudtak ellentállni a súlyos kísértésnek. Folydogált-folydogált a szent olajmécses tartalma, gyengült-gyengült a kanócnak lobogása, azonban a kis Mátiszjuhű család, halálmegvetéssel, a rés közelébe férközött, betömte azt és megállította a szent olaj folyását. Mátiszjuhű és fiai lelkén nem sikertült rést űtni, az ő lelkük mécsese tüzelt és magasan lobogott. „Ūmí- najszár kánkánim náászo nész lásaj- sánim” — a lelki erősségében megmaradt Mátiszjuhű család, a hit pilléreinek támaszkodva, győzelmesen visszavert minden támadást, felébresztette a szunnyadókat és visszatartotta őket I-tenükhöz és hitükhöz. Ismét megtelt a mécses szent olajjal és tovább lobogott ragyogó fényességgel.

Csodaszép parókák

Tartós ondolás (Dauerwellen) és hajfestések. — Szolid árak!

Pock Károly hölgyfodrász Budapest VI. Andrassy-ut 19 Telefon Aut. 199-10

A népszámlálás és az orthodoxia

A Közp. Iroda a köv. körlevelet intézte a hitközségek vezetőségeihez:

A magyarországi aut. orthodox izr. hitfelekezet KÖZPONTI IRODÁJA Budapest. 11.500/1930. igt. szám.

FONTOS!

Nagyérdemű Előljáróság! Ismeretes, hogy ennek a hónapnak utolsó napjaiban az egész ország területén általános népszámlálás lesz, amelynek során mindenki tartozik a népszámlálási-lap rovatát híven kitölteni, illetve azok kellő kitölthetősége a megfelelő tényleges adatokat a számlálóbiztosnak bemen- dani. Felhívjuk a t. Előljáróság figyelmét arra, miszerint ezuttal a vallásra vonatkozó rovat kitöltésénél nem lesz elegendő, ha hitfeleink egyszerűen *izraelitáknak* vallják magukat, hanem közelebbről meg kell jelölniük azt is, hogy *neológ, orthodox*, avagy *statusquo-anle* szerveze- tű hitközségnek tagjai-e.

Bátrak vagyunk erre a nagyfontosságú tényre a legnagyobb nyomatékkal a t. Előljáróság nb. figyelmét felhívni és kérjük, hogy szívesked- jék saját hatáskörében módot találni arra, miszerint úgy saját hitköz- ségének összes tagjai, mint a kerülethez tartozó, avagy a környéken egyébként fennálló orthodox *fiók- hitközségek* összes tagjai is erről a körülményről tudomást szerezzenek és az adatszolgáltatásnál *orthodox hovatartozásukat* a számláló- biztosoknak bemen- dadják. Az adat- szolgáltatásnál ebből a szempontból az a mérvadó és kötelező, hogy az illető *milyen szervezetű* hitközség- nek a tagja. Orthodoxoknak tehát azok kötelesek magukat vallani, akik orthodox anyahitközség, fiók- hitközség, vagy imaházi egyesület kötelékébe tartoznak.

Ahol csak orthodox szervezetű hitközség, fiókhitközség áll fenn, ott a hovatartozásuk már a helyben- lakás tényével adva van. Orthodoxok azon fiókhitközségek tagjai is, akik — noha más szerveze- tű anyahitközség fiókjaként szere- pelnek — saját fiókhitközségükre nézve az orthodox szervezetet is- merték el.

Budapest, 1930 december 15-én. Az Orth. Izr. Közp. Iroda nevében: Hartstein Lajos Frankl Adolf ügyv. alelnök.

Maradandó érték!

ajándék Singer

a hordozható villamos varrógép

Precíziós munka és elismert legjobb minőség!

Részletfizetésre is! :: Kényelmes havi részletek

Díjmentes bemutatás saját otthonában

Singer Varrógép Részvénytársaság

Fiókok mindenütt

A francia elnök a marokkói zsidók között

Doumergue, a francia köztársaság elnöke most járja be Marokkónak francia protektorátusa alatt álló részeit. E területen 120.000 zsidó család lakik, tehát körülbelül annyi, amennyi a mostani Magyarországon. A marokkói zsidók helyzetével foglalkoznak ez alkalommal a francia zsidó lapok. Északafrika e részén még a *chorban* (zsidó állam megszűnése) előtt laktak zsidók, akiknek helyzetén a világtörténelem minden viharja, amely e területen átviharzott, nyomot hagyott. Itt élt a Rabénű Chananel, aki a Talmudra magyarázatot írt, amelyet gyakran idéznek a Tajsze- fajs szerzői s amely most a vilnai Talmudkiadás margóján olvasható. Itt működött egyideig a *Rif* (a mellékneve *Alfászi* azt jelenti: a *Fez*-ből való), mielőtt Spanyolországba tette át lakhelyét, ahol elkészítette a talmudnak kompenarumát (*Talmud kotajn*). A megfordított utat tette meg Spanyolországból Marokkóba a *Ramban*, aki alatt a fanatikus mohamedánok lehetetlenné tet- ték a zsidóság helyzetét. Ez idő óta, azaz a XII. század végétől

kezdve szakadatlan vértanusági láncolat a zsidók élete. Még húsz évvel ezelőtt a zsidót mindenféle lealázások érték. Meztláb kellett járnia, nem űlhetett lóra, sem számárra — ez az ottani közleke- dés szokott módja — s csak fe- kete ruhát űlhetett. A zsidó ne- gyed amellet valóságos börtön volt, éjjel bezárták kívülről s jaj volt a zsidónak, aki „kapuzárás” után érkezett a zsidónegyed kö- zelébe.

Ez a szomorú helyzet megvál- tozott, amikor a franciák 1912- ben átvették a marokkói protek- torátust. Az összes régi megszorí- tásokat megszüntették s a lealá- zott rabszolgát egyénileg felsza- badították. A kérdés, a szomorú zsidókérdés, nincs azonban még ezzel elintézve. A zsidók az új helyzetben űtközöbe kerültek a franciák és az arabok között. Az arabok még a régi páriát látják benne, akit egész büntetlenül le- hetett megverni; a zsidók viszont már európai polgároknak érzik magukat s lenézik a barbár ara- bokat. Ez a feszültség rettenetes kirobbanásban nyilvánulna meg, ha a franciák most kivonulnának

Marokkóból. Miután a lakosság egy része — úgy mint Angliával szemben a hinduk — állandóan azt követeli, hogy a franciák távozzanak, az állapot most sem irigylésre méltó. A helyzet nagyban javulna, ha Franciaország naturalizálná a marokkói zsidókat, azaz francia állampolgároknak ismerné el őket. A francia „Alliance” szervezet állandóan buzgólkodik ilyen irányban. De a buzgólkodásnak árnyékdoldalai is vannak. Az Alliance azt hangoztatja a marokkói zsidók között, hogy polgárjogot csak akkor nyerhetnek, ha francia műveltséget szerezhetnek, igyekeznek is a francia iskolákba csodítani a zsidó gyerekeket, ami, sajnos, sokszor a régi, a teljesen hívó vallásosság csökkenését vonja maga után.

A naturalizáció ellen természetesen a volt uralkodó kaszt a leghevesebben küzd. E tekintetben brutálisan őszinte s jellemző kijelentést tett a fezi pasa dr. Carlebach német szerkesztő előtt, aki a multkor Marokkóban járt. A pasa szerint a zsidók még most is alattvalói a szultánnak, amíg tehát az utóbbinak nem tetszik a zsidókat szabad polgároknak nyilvánítani, addig a franciáknak eljárása, amellyel a zsidókat szabad egyéneknek nyilvánították — törvénytelen. Ez a nézet arra indít sok marokkói zsidót, hogy ragaszkodják spanyol állampolgárságához. A zsidók zöme azonban csak a francia naturalizációban látja biztosítva a jövőjét. Ezért hangoztatják a francia elnök elé járuló zsidó küldöttség, hogy francia barátságukat jutalmazza meg francia állampolgársággal.

Egy elhagyott orth. ifjusági réteg

Nagykálló, dec. 17.
A „Zsidó Ujság” hasábjain hét-ről-hétre megjelenő és a chéderekkel, valamint talmudtórakkal — de az orthodoxia egyéb problémáival is — foglalkozó cikkek azt bizonyítják, hogy az orthodoxia szűkségét érző az orientálódásnak és tudatára ébredt annak, hogy *pannak orthodox problémák és legfőképpen van egy ifjuság-nevelési kérdés*, mellyel foglalkozni és amelyet állandóan napirenden kell tartani.

A sok fejtegetés végre mégis áldásos intézkedéseket fog érlelni. Van azonban az orthodox ifjusági nevelésnek egy területe, melyről eddig vajmi kevés szó esett.

Ugyanis az ifjuság azon része, mely a chéderben és talmudtórakban tanul és onnan a jesivákba kerül — még ha ez a chéder és talmudtóra a mai rendszer mellett nem is tökéletes és sok kívánivalót hagy hátra — az ott magábaszívott zsidó érzés és tudomány alaján az orthodoxiának erős támaszává lesz. *Azonban, mi lesz azon orthodox ifjakkal, akik chéderbe nem jártak és az iskolából, ahol csak az ivrit, esetleg egy kevés chümist tanultak, kikérülve, iparos és kereskedő pályára mennek? Mi lesz az orthodox tanoncokkal? Ezek az ifjak teljesen elhagyatva, minden vallási felügyelet nélkül:* hitoktatás szempontjából teljesen elhanyagoltan nevelkednek és nagyon féltő, hogy nagy részük nemcsak az orthodoxia, de általában a zsidóság részére elvész.

És itt, ezen a téren, van még az orthodoxiának nagyon sok tennivalója. Mert nagyon fontos, hogy módját ejtsük, hogy ezen ifjakból önérzetes és hitű orthodox zsidókat neveljünk. Nem szabad lemondanunk rólok. Nem nélkülözhetjük őket, mert miként bölcseink mondják, **אם אין קמה** ha nincs liszt s a liszt körül foglalatoskodó vallásos embereink (és minden világi foglalatoskodás nem egyéb a liszt körüli foglalatoskodásnál), **אין תורה** akkor féltő, hogy a talmudtórából és jesivából kikérülteknél sem maradhat meg a szent tan.

Rendezzen tehát minden hitközség az iparos- és kereskedőtanoncok részére esti és szombat délutáni tanfolyamokat; a melamedok, a tanítók, vagy a sajtóim bevonásával. Tanítsák őket szeretettel s türelemmel a vallási szokásokra s törvényekre. Hasanak a kedélyekre a szép midrásokkal. A rabbi urak pedig felügyeljenek az intézményre. Ne érezze elhagyatottságát a kereskedő vagy iparostanonc. Jobbérzésű munkaadó pedig szívesen küldi el tanoncát a szűkséges pár órára. Egy kis jóakarattal s eréllyel sok áldásosat lehet a tanoncoktatás terén végezni. *Reinitz Pál.*

Zsidó akcióban

verzált, hitközségekkel és szervezetekkel érintkezni tudó és az akcióval kapcsolatos ajánlásokkal alátámasztott diszmunkaferjesztéséhez értő urak magas kereseti lehetőséget biztosító foglalkozáshoz járhatnak. Csak kipróbált erők ajánlatait, referenciákkal és a hasonló irányu működés ismertetésével sürgősen kérjük alantí címre:

Lám Elemér R.-T. Uzhorod
(Ungvár) C. S. R.

minden festőművész

UTAZÓK FIGYELMÉBE! Kecskeméten állandóan kapható orth. kóser libasült és felvágottak, libamáj stb. Özv. Klein Rudolfné, Kecskemét, Rákóczi-út 5.

Pollák Sarolta kozmetikai intézete, Budapest, VI., Andrassy-ut 38.

I. em. Párizsi Áruházal szemben. 25 éves működés. **Hajoztaték** kiirtása arcról, karról, szeplok, pattanások, összes szépséghibák kezelése. — **Szemölcsirtás.** Arcápolás, bérletrendszer. — **Miracle** hajlétápolító szer széküldése utasítással. Minden eddigit felülmul! Díjtalan tanácsadás. (Prospektus).

„Hanérajz halölü önü madlikin”...

A nagy világon mindenütt gyertyákat gyújtunk, zsidó történelmünk kezdete óta napjainkig. Már 3500 évvel ezelött adtunk a földnek, a mindenségnek világosságot. Abban az időben, amikor az emberek kulturálatlanok voltak, az égből hoztak nekünk Tórárt, amely a felebaráti szeretetet, az igazság és az erkölcs magasatos tanaival ismertette meg az emberiséget.

„Hanérajz halölü önü madlikin...” Magunkra vettük a feladatát, hogy világosságot nyujtsunk a világnak. A világosságból lángoló tűz lett, melynél milliók megfagyott lelke és ingadozó hite megmelegedett. És azóta is folyton melegedik egy világ annál a világosságnál, amelyet teremtettünk hősiek fáradozásunkkal. Hivatásunkat hűséggel töltjük be mindenütt. Építünk és dolgozunk mindenkinek, csak saját magunknak nem. A zsidóságból a világba kikerült nagyságok az idegen kultúra oltárain áldoztak. A szomo-

rú helyzet „tett bennünket idegen szölök örözójév, de saját szölönket nem gondoztuk” (*karmi seli laj notorti*).

Az emberi haladás, kultúra és civilizáció területén elhittettünk termékeny magokat, kezdve az első írott erkölcsstanító könyvektől, a legmagasabb technikai alkotásokig. *Veén lönü resusz lehistá-més bohém...* És állunk, messziről nézve s nézzük, hogyan melegednek mások saját tűzünknel. Mások világítanak maguknak a mi gyertyáinkkal. Mi pedig bánkódunk... Nagyon szomorúan bánkódunk...

És ime mondjuk: elég gyertyákat gyujtottunk másoknak. Ezentúl saját magunknak akarunk gyujtani. Izrael fiai, miért legyen a ti erőtok „és zóró” idegen tűz, idegen oltáron? Jöjjetek, gyujtsatok saját oltárotokon s őrizsetek saját szölötöket.

Liebermann Jenő
Beregszász.

Hitközségi béke

A Zsidó Ujság mult heti jelentése szerint a pápai orthodox hitközség közgyűlése elfogadta azt a megegyezést, amelyet a hitközség két pártja kötött s amely hivatva van arra, hogy a vizálvok szakadatlan láncolata után békét és nyugalmat teremtsen. A harc befejezése után már nyugodtabban és őszintébben beszélhetünk a dologról. Évek hosszú során, valahányszor a pápai hitközség belső ügyeiről kellett a nyilvánosságot tájékoztatnunk, úgy éreztük magunkat, mint a Misna szerint *R. Jochanan b. Zakkai*, amikor felkiáltott: „jaj nekem, ha beszéllek és jaj nekem, ha nem beszélek” (*Aj li im ajmér, aj li im laj ajmér*). Nemcsak azért, mert egyik közleményünk sem elégitette ki soha egyik pártot sem, sőt, mindig mindkettőt felbőszítette és így úgy álltunk itt, mint a hid, amely a szemben levő partokat összekötöni igyekszik s hálából — rátapos mindenki, ismételjük: nemcsak azért, hanem amiatt is, mert a pápai vizálvoknál nem személyes szempontok játszottak főszerepet, hanem elvi alapon folyt az elkezeredett viaskodás.

Mert miről volt szó? Intranszigenek és realisok csaptak össze. Az előbbieket szerint egy orthodox hitközségben százszázalékban érvényt kell juttatnunk a *Sülehon Örűchban* lefektetett vallástörvényeknek. Ennek a szempontnak dominálnia kell az előjárók szemléjében, az intézményekben különösen a *limüd hátajró*-val kapcsolatban és a hitközségi élet összes viszonylataiban. *Ki tagadhatná e szempontnak igazságát s létjogosultságát?* Ki vonhatja kétségbe, hogy ez a harc az orthodox program százszázalékos,

ideálisan maradéktalan megvalósítását célozza? Legfeljebb azt lehet ellenvetni, hogy az ideális program épen mert ideális, azaz eszmei, a rideg valóság világában nem bír majd egészében megvalósulni. Mert más dolog eszmeileg kigondolni valamit s megint más a valóságba átvinni, amikor a német költő szerint „a térben egymást taszítják a gondolatok” s az egyik megvalósítása a másiktól is függ. A reális irányzat értelmében ezért számolni kell az adottságokkal s így orthodox községekben is bizonyos engedményeket kell tenni a béke kedvéért (*misüm darché sólajm*) — ameddig a vallástörvény engedi.

A két szempont összecsapása meghénította a pápai hitközség belső lendületét. Ezért dicsérendő, hogy oly megegyezést találtak, hogy a hitközség egységes kerete mellett mindkét szempont embeinek megadja a módot, hogy a másiktól meg nem zavarva, mutassák meg, mit tudnak tenni az egyetlen, nagy, dicsó cél érdekében: a Tóra megvalósítása szolgálataiban. Az egymás elleni vetélkedést most felválthatja az egymás mellett való nemes verseny, amelyről a talmud azt mondja, hogy gyarapítja a bölcseséget (*tarbe chochmó*). Csak komolyan vett elvi alapon vívott küzdelemben lehet ilyen békét kötni. Ahol ez hiányzik, ott elszomorító jelenségek ütöknek ki, de megegyezés nem lehetséges. (Példa erre Sopron.) Annál megnyugtatóbb, hogy ez esetben is valóvá lett a talmud kijelentése (Kidüsün 50) azokról, akik a Tóra miatt vesznek össze, a végén egymás barátává lesznek.

Remélni akarjuk, hogy ezen béke valóban béke lesz s nem amolyan „béke”, amelyről a próféta azt mondja: „sólajm, sólajm veén sólajm — béke, béke, de nincs béke”...

Heiden Leó ÉKSZERESZ ÉS ÓRAS Budapest, VII., Király ucca 21.

TELEFON: JÓZSEF 381-10

Valódi ezüst gyertyatartók, menórák, beszomim-tartók, eszrogdobozok, szédertálak, serlegek nagy választékban. **Alkalmi és nászajándékok** **brilliáns arany és ezüst** tárgyakban, dús választék! **Olcsó gyári árak!**

HIREK

NAPTÁR

Sábesz Rajs-chajdes és Sábesz Chanuká (Mikécz)
D. e. 1/12-kor שש"ך a
Kazinczy-templomban.

Gyertyagyújtás (Bpest): 3 óra 45 p.
שש"ך kimenetele " 4 " 30 "

Vasárnap Rajs-chajdes 2-ik. Chanuka 7-ik
napja. Hétfő Chanuka 8-ik napja.

Sábesz Vajigas, Tévész 7.
Kedd (dec. 30): **Aszoró Betévész.**
סוף זמן כריאת שש"ט: 8.45

Lapunk legközelebbi száma a budapesti zsidó sajtó egyöntetű megállapodása értelmében 7. január 1-én jelenik meg.

— **IMPOZANS SIRKÓAVATÁS.** A budapesti orth. hitközség színe-java jelenlétében avatták fel Práger Samuné, az orth. zsidó adógyűlés néhai társelnökjének sarkóvét. Chanuka előtti napon záródokoltak ki az ő sírjához, hogy a Nagyasszonynak megadják az őt megillető tiszteletet. Képviselve volt a hitközség elnöksége óbudai Freudiger Abrahámmal és a templomgondnokokkal az élén; a Chevra Kadisa képviselőjében megjelent Weinstock Vilmos előjáró és dr. Abrahamsohn főtitkár; a jótékony intézmények mind képviseltették magukat. Nagyhatású emlékbeszédében méltatta Susmann Viktor rabbi az elhunyt érdemeit, kiemelve hitvesi, gyermeki, anyai erényeit, vallásosságát és jószívűségét. Utána Marcell fia, aki annak idején tragikus körülmények között búcsúzott édesanyjától, mert esküvéje napján vesztette el, tartott megható emlékbeszédet. A sarkó maga egy remekmű, a mesteri felirat a Chevra Kadisa tisztviselőjének, Weisz Sámuelnek műve.

— **BUDAPESTI TOMCHÉ JESIVÓSZ ADOMÁNYOK.** Weisz Bernát 2, Bohrer Albert, Berkovits Armin, Zwiebel Selig, Glaser Aron, Kopf Chaskel, March Dávid 1—1, Bergstreit Mendel —.50 pengő.

— **TIFERESZ BACHURIM** alakult Tiszafüreden a köv. tisztikaral: Breuer József elnök, Weizmann Dávid alelnök, Epstein József pénztáros, Jungreis-Samu gondnok, Rubinstein Jenő ellenőr, Kabos Sándor titkár. *Választmány:* Goldmann Béla, Blau Oszkár, Würdiger József, Klein József, Goldstein László, Lang Samu, Grünberger H.

— **A DETROITI (AMERIKA) MAGYAR ZSIDÓK,** mint egyik ottani előfizetőnk írja, intenzív vallási és társas életet élnek. Külön templomuk és rabbijuk (Rubin Salamon) van. Szombatonként Sigmund Lax Solajs-szeüdeszt rendez és annak keretében adományokat ajánlanak fel a magyar jesivák részére az Országos Tomché Jesivóznak. Ennek eredményét, 10 dollárt, beküldték lapunknak, melyet rendeltési helyére juttattunk.

— **A PÁPA ÁLLITÓLAG EGY ZSIDÓ SZARMAZÁSÚ NŐT AVATOTT SZENTTÉ.** Madridi lapokból került át a hír a külföldi zsidó lapokba, amelyek értelmében a pápa Catalina Thomast, a belcéri szigetek fővárosának, Palma di Mallorának egyik hitbuzgó asszonyát szentté avatta. Egy történetűs azután mindjárt meg is állapította, hogy az új katolikus szent egy Perez nevű zsidó család leszármazottja.

— **TIZENHAT ÉVI FOGSÁG UTÁN HAZAJÖTT.** Nagybocskón megjelent egy Dowid Zelikowitsch nevű ember, aki 1914-ben bevonult, halottnak nyilvánították. Felesége nem ismerte meg, de egynehány perenyi beszélgetés alatt, mely belső családi ügyekről folyt, kiderült, hogy valóban megjelent a halottnak hitt férj. Zelikowits Szibériában synlódott. — Hány emberen s családon gázolt így végig a világháború!

— **A SZENICEI FÓRABBI ELHUNYT.** Marmorstein Lipót főrabbi 72 éves korában e hó 10-én elhunyt. 43 évig fejtett ki községében áldásos működést. A boldogultnak köszönhető, hogy Szenice, mely statuszo hitközség volt, két év előtt az orthodoxiához csatlakozott. A boldogult hült tetemét előbb a templomba vitték, hol fia, dr. Marmorstein Arthur (London) méltatta az apa érdemeit és a család veszteségét. Az udvaron Broda miavai, Reich verbóli, Seidl galántai, Weisz rétei főrabbi tartottak heszpedeket. — תנצ"ה

— **A SOLTVADEKERTI HITKÖZSÉG TISZTJÁRASA:** ifj. Berger Jakab elnök, Deutsch Sándor másod-elnök, Grosz Adolf pénztáros, Weber Kálmán ellenőr. *Választmány:* Kritzler Jakab, Deutsch Jakab, Kiss Hermann, Adler Armin, Siegelmann Nathan, Török Mór, Gratzter Artur.

— **RABBI MORDECHAI BINÉT KÉZIRATOS MŰVEIT KIADJÁK.** Tavaly lett 100 éve, hogy a híres nikolsburgi és morva országos főrabbi („Landrow“) elhunyt. Ebből az alkalomból nagy gyűlekezet volt Nikolsburgban, amidőn a nagy gaon családtagjai elhatározták, hogy a világhírű mester műveit, amelyek eddig nyomtatásban nem jelentek meg, megjelentetik. A sajtó alá való rendezést az egyik leszármazott, Jungreis Izrael nádudvari főrabbi vállalta magára. A talmudi szöveget kísérő megjegyzésekből (*chidusim*) a *Peszóchim* traktátushoz fűződő rész már teljesen el van rendezve, de még a nyomtatási költségek nincsenek biztosítva.

— **RABBI SEMUEL GOTTLIEB Z. C. L. TANITVÁNYAIHOZ.** (*Levél.*) Tiszteletteljesen és nyomatékosan újból felkérem a megdicsőült pápai főrabbi, sebesi, tolcsvai, valamint pápai tanítványait, hogy a megboldogult szellemi hagyatéka kiadására megalakult szövetség ügyében a címüket velem közölni szíveskedjenek.

Kohn Dezső, a T. B. elnöke,
Pápa, Bástyá ucca 15.

— **A PESTI IZR. HITKÖZSÉG-BŐL.** Péntek este volt a hitközség új rabbijának, dr. Hevesi Ferencnek beiktatása a dohányzecei templomban, apja dr. Hevesi Simon vezető-főrabbi által. — Az újjáalakított zsidó kórházat a hatóságoknak és az orvostársadalomnak bemutatják vasárnap délben. A zsidó felekezeti vezéreken kívül több keresztény kiválóság is szónokolt a zsidóság hazaszeretéről, továbbá arról, hogy a hitközség kórházában mily üdvös dolog az orvosi továbbképzés intézményesítése. Azt hisszük, hogy ez egy kicsit kőnikus. Az egyetemre nem engedik be a zsidót, azután megdicsérik a kényszerből behozott orvosi képzést. Dicsőítik a zsidó hazafiságát és —.

— **A KOLOZSVÁRI KONGRESSZUSI HITKÖZSÉG GYÁLSZA.** Vasárnap délután temették dr. Eisler Mátyás főrabbit, aki az erdélyi neológ országos iroda ügyvezető elnöke és a kolozsvári egyetem magántanára volt. Konciliáns lényem miatt az orthodoxia körében rendkívül kedvelt és az orthodox hitközség nagy küldöttséggel képviseltette magát a temetésen.

Sirkövek Adler J. sirkóráktárában
Telefon: József 364—20.
Budapest, Károly-körut 7. és Rombach ucca 4.

**Ön
mást nem
választhat,
mint
orth. כשר**

**SKREK
szalámit,**

amely szenzációs új,
olcsóbb áraival
letörte a drágaságot.

Kérjen
mindenhokifejezetten
**SKREK
szalámit,**

mert ez, **elsőrendű
húsanyagból, a leg-
finomabb feldolgozás
mellett készül.**

Kapható a város minden részén lévő lerakatokban és a főüzletben
Budapest, VII, Dob-u. 27
Telefon: J. 424-17. 453-70

Fiókokban:
VI, Nagymező-u. 50
Központi Vásárcsarnok
Miskole — Nyiregyháza

— **HOGY HARCOLNAK A SÁBOSZÉRT A SZENTFÖLDÖN.** Régióta botránkoztatja meg a palesztinai vallásos zsidóságot, hogy a fiatalok egy része a futball-mecceket szombaton tartja. Hiába volt a rabbi tiltakozása, fenyegetőzése, nem használt, mert a labdázók azzal érveltek, hogy ez az egyetlen szünnapjuk, amikor erre ráérnek. Most az a hír érkezik Palesztinából, hogy Jeruzsálemben arról tanácskoztak, miképpen lehetne e botránnyal állapottal véget vetni. A tanácskozásból kifolyólag felszólítást intéztek minden zsidó intézményhez, hogy a szombati szüneten kívül adjon az alkalmazottainak egy külön szabad délutánt, hogy sportolási szenvedélyüket kielégítsék. Természetesen most az a kérdés, vajjon a nézők is fognak-e mind szabad délutánt kapni a meccekre. Mert hisz a nézők még talán bűnösebbek, lévén a meccs éltető eleme a lelkesülő tömeg.

— **„NÉMETORSZÁG ZSIDÓ KÖZÉPISKOLAI“.** Ilyen címen tette közzé dr. Fürst Aladár tanár németországi tanulmányútjának pedagógiai eredményét. Leírja a furti konzervatív reáliskola, az orth. frankfurti Hirsch-iskola, a neológ Philantropia (Frankfurt a. M.), a kölni „Jawne“, a hamburgi Talmud Tóra, a berlini „Adass Jisroel“ reálgimnázium stb. szellemi életét, irányát, mindenütt kidomborítva a vallási szempontokat (*a német orthodoxia szemüvegén vizsgálva*). Igen tanulságos s figyelemreméltó fejtegetés.

— **BESZ JAKOV EGYESÜLET** alakult legújában *Nagyváradon*. Hetenként kétszer tartanak vallásos előadásokat a leányok részére. Az egyesület élén *Deutsch Rózsika* és *Fuchs Giza* úrhölgyek állnak.

— **KÉT ÉVES BEVÁNDORLÁSI TILALOM AMERIKÁBAN.** Newyorki jelentések szerint valószínűleg be fogják tiltani két évre az Amerikába való bevándorlást. Ez a határozat természetesen lesújtó hatással lesz elsősorban a kelet-európai zsidóság ama részére, amely a szigorú kvóta keretein belül is remélte az Egyesült-Államok területén való elhelyezkedést.

— **A PÁPAI „MALBIS ARUMIM“** (szegény gyermekek felruházó) egylet most jelentette meg számadását az elmúlt egy évről. Kiadtak 1158 pengő jótékony célra, pénzmaradvány — és ezt dicsőítenie kell felemlíteni — összesen 9 pengő. Az egyesület vezetősége: dr. Scheiber Jenő, Günsberger Dávid, Schosberger Aladár.

Apróhirdetések

Minden szó egyszeri beiktatása 16, vastagon szedett betűkből 32 fillér.

HUSZONEGY esztendő óta közvetít házasságokat Nagy Jenő, Rákóczi-ut 57/b. Telefon. Cégneküli levelezés.

KIZARÓLAG előkelő körökben, házasságokat legdiszkrétebben közvetít, Meisels héber könyvkereskedés és tálliszszövőde, Rombach ucca 8. A Rombach templommal szemben. — Bármily könyv megvásárlásáért, levelezőlap hívásra, házhoz megyek.

LEGEREDMÉNYESEBBEN közvetít házasságot Sáfrán Jenő, Miskolc, Széchenyi u. 57.

FÉRJHEZMENNE 30 éves, önálló üzlettel rendelkező, gyermektelen, önhibáján kívül elvált asszony, benősülésre alkalmas, tehetséges — vagy önálló keresettel bíró férfihez. 34—38 körüli urak részletes ajánlatai „Szerencse” jelígre e laphoz kettős borítékkal és 20 fillér bélyeggel küldendők.

BENŐSÜLÉS! Csinos, vallásos, 29 éves leányom részére, akinek 6 év óta jömenetelű, adósságmentes kézimunka előnyomdaja és kézimunkakereskedése, összekötve rövidáruval van, nagyobb vidéki városban, keresek vallásos, rendes házból való, nem 30 éven aluli, magyar állampolgár fiatalembert, benősülés céljából. Cím a kiadóhivatalban.

KERESEK magyarszövegű „Purimspiel” a Tifbach. részére. Friedmann Lajos, Salgótarján.

Engel Nándor és Fia
POSZTÓ-, SZÖVET-ÉS BÉLÉSÁRUK ÁRUHÁZA
Budapest, V., Vilmos császár-ut 2.
Eladás kicsinyben is
nagyban árak mellett

Telefon: Aut. 801-29.

Téli meleg cipők 7.90
füzős vagy csattos, egységár P

Kapható: **GLÜCK J. UTÓDA** Rákóczi-ut 4.

Ideál cipőáruház Nagyfaluvaros-u. 3.

Ideál cipőáruház Szombathely.

Viszontelárcsitolóknak is.

17 ÉVES böcher-fiamat tanulónak adnám szigoruan vallásos kőfaragó vagy mechanikushoz. Cím a kiadóban.

TANULÓNAK adnám szombattartó üzletbe 15 éves fiamat. Lehetőleg porcellán- vagy bőrkereskedésbe. Fehér, Bp., Dohány-utca 78. I. 3.

SZOLID bornagykereskedő cég képviselét elvállalná egész Dunántulra orth. fiatalember. Ajánlatokat „Szakmabeli” jelíge alatt a kiadóhivatal továbbít.

ÜGYNÖKI, irodai, vagy bármily állást elvállal jömegjelenésű, rutinizott fiatalember. „Volt böcher” jelíge.

JOBB zsidónő házvezetőnői állást keres, 8 éves bizonyítvánnyal, mindenest mellé. Lippné, Dalszínház ucca 10, IV. 39.

JOBB házból való orthodox fiú elmenne iparostanoncnak, vidékre is. Ajánlatokat „Szorgalom” jelígre a kiadóhivatal továbbít.

4 KÖZÉPISKOLÁT végzett, fiatal zsidó úrileány elárúsítónői állást vállal. Jelíge „Szombattartó”.

MEGVENNÉK jókarban lévő héber könyvtárt, vagy egyes köteteket. Cím a kiadóban.

IZR., 20 éves, börszakmában jártas fiatalember állást keresne szerény igényvel. „Szombattartó 20” jelígre.

FEHÉRVARRÓLEÁNY lakást keres jobb házból, vagy intézetben, havi 3—4 napi varrással vagy stoppolással fizetné. „Orth.” jelígre a kiadóba.

KOMOLY zsidóleány elmenne háztartás vezetésére, 1—2 gyermek mellé is. Schön P., Budapest, Lónyay ucca 52, I. 11.

SZÉP papírhéju diót á 88 fillérért, postacsomagban is szállít, utánvétel mellett, Mandl Márton Gyöngyös.

ÜGYNÖKÖT keresek, jó megjelenésű, szombattartó, nőflen fiatalembert, varrógép, kerékpár eladására, fix és jutalék ellenében felveszek. Csakis komoly, munkabíró egyének jelentkezzenek. Cím kettős lapon a kiadóban.

PARÓKA!

Van szerencsém értesíteni a t. hölgyközönséget, hogy **paróka-műhelyemet** ismét megnyitottam.

Pontos, tartós és legolcsóbb kiszolgálás. Munkáért házhoz megyek.

Pártfogást kér

WEISZ SÁNDORNÉ

(KLEIN MALVIN)
Ujpest, Király ucca 1.

Uj cipő készítését és javításokat a legjobb anyagból vállalja és szives pártfogást kér

hitrokoni tisztelettel

Grosz Dávid cipész
KAZINCZY UCCA 14.

orth. fürdő (mikvó) mellett.

Zsidó könyveket Chanukára a zsidó gyermekeknek

1. *Zsoltárok*. A bibliai Zsoltárok könyve. Telekes Béla művészi fordításában. Két kötet. Oldalas mellékletekkel.

Ára füzve ... P 4.80

„ diszesen kötve P 6.40

2. *Bar Kochba*. A zsidó ifjúság könyve. (Szerkeszti: dr. Molnár Ernő) Eddig három kötet jelent meg.

Egy-egy kötet ára

(aranyozott egészvászonkötés) P 2.50

3. *Sass Irén: I-ten veled, kedves iskola.* A legszebb zsidó ifjúsági regény.

Ára 80 fillér.

4. *Ujvári Péter: A Cédrusfa dala.* Gyönyörű zsidó ifjúsági regény.

Ára 80 fillér.

5. *Menora*. Elbeszélések, szavaló versek, ismeretterjesztő közlemények a zsidó ifjúság részére.

Ára 80 fillér.

E könyvek megrendelhetők a

REMÉNY

zsidó ifjúsági folyóiratnál

BUDAPEST, IV. MAGYAR-U. 3

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
GROSZBERG JENŐ

Spatz Henrik könyvnyomdája
Budapest, VII., Kertész-utca 21.

338

538